

LEHDISTÖTIEDOTE nro 8/25

Luxemburgissa 28.1.2025

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-253/23 | ASG 2

Kartellin aiheuttaman vahingon korvaaminen: kansallinen lainsäädäntö, jolla estetään perintäryhmäkanteen käyttäminen, voi olla unionin oikeuden vastainen

Näin on siinä tapauksessa, että kansallisessa oikeudessa ei säädetä mistään muusta kollektiivisesta oikeussuojakeinosta kartellin seurauksena vahinkoa kärsineiden henkilöiden yksittäisten vaatimusten yhdistämiseksi ja että yksittäisen vahingonkorvauskanteen nostaminen on mahdotonta tai kohtuuttoman vaikeaa.

Unionin oikeuden mukaan kuka tahansa voi vaatia korvausta vahingosta, joka hänelle on aiheutunut kilpailuoikeuden rikkomisesta. Kunkin jäsenvaltion on määritettävä tämän oikeuden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt muun muassa tehokkuusperiaatetta noudattaen. Se, että oikeudellisten palvelujen tarjoajaa kielletään nostamasta perintäryhmäkannetta, joka perustuu monien vahinkoa kärsineiden henkilöiden sille luovuttamiin vahingonkorvausoikeuksiin, voi vaarantaa unionin oikeuden tehokkuuden. Näin on silloin, kun kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä mistään muusta kollektiivisesta oikeussuojakeinosta yksittäisten vaatimusten yhdistämiseksi ja kun yksittäisen kanteen nostaminen kyseiseen vahingonkorvausoikeuteen vetoamiseksi osoittautuu mahdottomaksi tai kohtuuttoman vaikeaksi.

Yhteensä 32 Saksaan, Belgiaan ja Luxemburgiin sijoittautunutta sahayritystä katsoivat niille aiheutuneen vahinkoa kartellista, jossa Nordrhein-Westfalenin osavaltio (Saksa) oli soveltanut ainakin 28.6.2005 ja 30.6.2019 välisenä aikana liiallisia kyseisestä osavaltiosta peräisin olevan raakapuun myyntihintoja.

Kaikki kyseiset sahayritykset luovuttivat oikeutensa vahingonkorvaukseen ASG 2 -nimiselle yhtiölle. Saksan laissa tarkoitettuna "oikeudellisten palvelujen tarjoajana" kyseinen yhtiö nosti saksalaisessa tuomioistuimessa perintäryhmäkanteen mainittua osavaltiota vastaan. Kyseinen yhtiö toimi omissa nimissään ja omalla kustannuksellaan mutta sahayritysten lukuun sellaista palkkiota vastaan, joka maksetaan, jos vaatimukset menestyvät.

Osavaltio kiistää ASG 2:n asiavaltuuden. Se väittää, että Saksan lainsäädännössä, sellaisena kuin tietyt tuomioistuimet sitä soveltavat,¹ ei sallita sitä, että tällainen palveluntarjoaja nostaa perintäryhmäkanteen kilpailuoikeuden rikkomisen asiayhteydessä.

Saksalaisen tuomioistuimen mukaan perintäryhmäkanteen on Saksassa ainoa kollektiivinen prosessuaalinen mekanismi, jonka avulla oikeus vahingonkorvaukseen voi tosiasiallisesti toteutua kartelliasioissa. Niinpä kyseinen tuomioistuin tiedusteleo unionin tuomioistuimelta, onko unionin oikeus² esteenä sellaiselle kansallisen säännösten tulkinnalle, jossa kartellin seurauksena vahinkoa kärsineitä henkilöitä estetään käyttämästä kyseistä kannetyyppiä.

Unionin tuomioistuin muistuttaa, että **unionin oikeudessa annetaan kaikille kilpailuoikeuden rikkomisen seurauksena vahinkoa kärsineille oikeus vaatia täyttä korvausta kärsimästään vahingosta.**

Vahingonkorvauskanteen voi nostaa joko suoraan henkilö, jolla on tällainen oikeus, tai kolmas henkilö, jolle kyseinen oikeus on siirtynyt.

Unionin oikeudessa ei kuitenkaan säädetä yksityiskohtaisista säännöistä kilpailuoikeuden rikkomisesta aiheutuneen vahingon korvaamista koskevan oikeuden käyttämiselle. Niinpä **kunkin jäsenvaltion on annettava ne muun muassa tehokkuusperiaatetta noudattaen.**

Nyt käsiteltävässä asiassa **saksalaisen tuomioistuimen on tarkistettava, onko kansallisen oikeuden tulkinta, joka kieltää perintäryhmäkanteen käyttämisen kartellista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi, tehokkuusperiaatteen mukainen.** Jos se toteaa, että i) Saksan oikeudessa ei ole käytettävissä muuta kollektiivista oikeussuojakeinoa, jonka avulla kyseisen vahingonkorvausoikeuden tehokas täytäntöönpano voidaan varmistaa ja että ii) mainitun oikeuden käyttäminen yksittäisen kanteen avulla on mahdotonta tai kohtuuttoman vaikeaa, mikä loukkaa oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan, saksalaisen tuomioistuimen on todettava, että unionin oikeutta on rikottu.

Tällaisessa tilanteessa sen olisi pyrittävä tulkitsemaan kansallisia säännöksiä unionin oikeuden mukaisesti. Jos unionin oikeuden mukainen tulkinta osoittautuu mahdottomaksi, **saksalaisen tuomioistuimen on jätettävä soveltamatta kansallisia säännöksiä, joissa kielletään perintäryhmäkanteen käyttäminen kyseessä olevien yksittäisten vahingonkorvausvaatimusten esittämiseksi.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Pysykää kuulolla!

¹ Perintäryhmäkanteen (Sammelklage-Inkasso) on Bundesgerichtshofin (ylin yleinen tuomioistuin, Saksa) oikeuskäytännössä hyväksytty eri oikeudenaloilla, esimerkiksi huoneistonvuokrauksessa tai lentomatokustajille maksettaviin korvauksiin liittyvissä riita-asioissa. Bundesgerichtshofilla ei kuitenkaan ole vielä ollut tilaisuutta ottaa kantaa siihen kartellista aiheutuneen vahingon korvaamista koskevassa erityisessä asiayhteydessä. Sen sijaan tietyt alemmanasteiset tuomioistuimet eivät ole hyväksyneet tällaista kannetta.

² SEUT 101 artikla ja tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin, 26.11.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2014/104/EU](#).